

Verslag verkenner en fractie GL-PvdA

Datum 3 april 2026 10.00 uur

Aanwezig De heer E. van Hijum (verkenner), de heer F. Droste (secretaris),
De heer R. Boshove, mevrouw K. Jones namens GL-PvdA

De heer Van Hijum heet iedereen van harte welkom voor dit eerste verkennende gesprek voor de coalitievorming.

Hij gaat het gesprek voeren aan de hand van de acht vragen die bij de uitnodiging voor dit gesprek zijn meegezonden.

1. Hoe duidt u de verkiezingsuitslag (hoge opkomst, winst en verlies), ook voor uw eigen partij?

De hoge opkomst is vooral veroorzaakt door de AZC-discussie. Door de hoge opkomst waren meer stemmen nodig voor een zetel. Dit heeft nadelig uitgedaald voor GL-PvdA. Er zijn meer kiezers naar de stembus gegaan die anders thuis waren gebleven. Op rechts waren nu meer opties. Omdat D66 ook meedeed zijn 700 progressieve stemmen niet naar GL-PvdA gegaan. In de eigen campagne zijn geen stekers laten vallen.

De uitkomst is een verrechtsing. De VVD was voorgaande jaren de meest rechtse optie. De VVD Hardeberg is constructief en niet erg rechts. Nu is er op rechts meer te kiezen. FvD is uiterst rechts. DOEN'22 is ook vrij rechts. Dit uit zich in standpunten inzake migratie, integratie, woningmarkt.

2. Welke coalitie is naar uw mening het meest voor de hand liggend, en waarom?

DOEN'22 en VVD hebben elkaar nadrukkelijk opgezocht. Zij zullen elkaar wel vasthouden. Dat is prima. DOEN'22 is de grote winnaar en VVD heeft een capabele wethouder. Daar past een derde en laatste partij bij. Meest voor de hand liggend is dan het CDA. Eventueel zou de CU ook kunnen. Maar de CU heeft fors ingeleverd. Het profiel van het CDA past ook beter bij DOEN'22 en de VVD dan de CU.

Een coalitie met FvD is voor GL-PvdA ondenkbaar. GL-PvdA gaat op geen enkele manier samenwerken met FvD, ook niet in de raad, omdat zij stelselmatig bevolkingsgroepen tegen elkaar opzetten, wetenschappelijke feiten ontkennen of ter discussie stellen. GL-PvdA ziet geen verschil in FvD landelijk of lokaal. GL-PvdA zal geen enkele steun verlenen aan een coalitie met FvD. Ook bijvoorbeeld geen steun voor andere wethouders in een college met FvD.

Een vijfde wethouder kan enkel goedkeuring krijgen vanwege inhoud, niet vanwege verhoudingen in een college en/of de uitkomst van onderhandelingen.

3. Is uw fractie bereid om zelf aan een coalitie deel te nemen? Zo ja, onder welke voorwaarden? En sluit u daarbij partijen uit?

GL-PvdA is altijd constructief geweest. Zij wil het gesprek wel aangaan maar er zijn weinig scenario's waarin GL-PvdA naar voren zal komen. Programmatisch zijn er wel behoorlijke verschillen met DOEN'22. Een coalitieakkoord waarin geen plaats is voor asielopvang is een breekpunt voor GL-PvdA. GL-PvdA kijkt met zorgen naar de bezuinigingsplannen die sommigen partijen willen doorvoeren. Met name op het sociaal domein (jongerenwerk, minima).

Theater: zit GL-PvdA pragmatisch in. Er moet een theater blijven hoewel dit veel geld gaat kosten.

Stationsomgeving: is belangrijk voor GL-PvdA. Zeker ook vanwege de mogelijkheden voor woningbouw. Daarnaast moet het station aangepakt worden.

Geen voorstander van grote infrastructurele projecten. Geen rondweg om Hardenberg bijvoorbeeld, wel een Nedersaksenlijn.

4. Welke problemen of opgaven moet een nieuw gemeentebestuur met voorrang aanpakken? Waarin moet extra worden geïnvesteerd?

Er is een top drie voor GL-PvdA:

1. Volkshuisvesting. Niet alleen aantallen woningen maar meer wat op welke plek dus meer sociale huur. De algemeen gehanteerde 30% moet gehaald worden. Dat lukt nu niet.

2. Minimabeleid moet ruimhartiger en eenvoudiger.

3. Groene toekomst gemeente. Energievraagstukken zijn belangrijk (meer energie via wind en zon opwekken), biodiversiteit.

5. Welke bezuinigingen of andere pijnlijke maatregelen zijn er nodig in de komende periode? Wat is nodig om de begroting structureel sluitend te maken?

Eigen financiële risico's goed in de gaten houden. Bijvoorbeeld het gemeentehuis en de twee bruggen. Daarom terughoudend omgaan met grote nieuwe investeringen.

6. Welke uitgangspunten hanteert u voor de OZB en andere lokale belastingen en heffingen?

Via bouwleges op bedrijventerreinen meer inkomsten genereren. Toeristenbelasting mag structureel hoger. In de OZB zit nog ruimte maar deze moet niet als eerste ingezet worden. Geen prestige uitgaven doen. Met gemeentelijk vastgoed toekomstbestendig omgaan bv. afstoten Kastanjehof en daar appartementen in realiseren.

7. Hoe ziet u de samenwerking tussen college en gemeenteraad voor zich?

Het gebrek aan slagkracht bij de oppositie zoals afgelopen vier jaar moet eigenlijk niet weer. Er mag meer balans komen in de verhouding oppositie en coalitie. Voor goede plannen is in Hardenberg altijd steun. Maar een nog bredere coalitie is niet nodig.

Op enkele thema's zou een raadsakkoord prima kunnen maar de programmatische verschillen zijn te groot voor alleen een raadsakkoord. Een coalitieakkoord moet niet helemaal dichtgetimmerd worden. De raad moet politieke afwegingen kunnen blijven maken.

8. Hoe moeten burgers bij besluiten en afwegingen door de gemeente worden betrokken? En bij de formatie?

Participatiebeleid is recent vastgesteld en dat is in principe prima. Het moet nu alleen nog toegepast en uitgevoerd worden. Soms is participatie wel goed uitgevoerd maar is het politieke proces niet goed gelopen. Zoals bij de zoektocht naar een nieuwe locatie voor een AZC.

Wat wordt de verkenner aanvullend nog meegegeven?

Wanneer gesprekken in een later stadium komen, wordt de rol van bestuurders steeds belangrijker. Deze moeten niet slechts een uithangbord van de eigen partij zijn c.q. een profilering van de eigen partij. Een collegebank is geen marketingplatform. De positie van wethouder is een verantwoordelijke positie, in het belang voor de gehele gemeente. Een wethouder moet er voor alle inwoners zijn.

Met betrekking tot dit proces van (in)formereren graag tussentijds zoveel mogelijk updates geven en verslagen openbaar verspreiden.